De svenska arterna av myggfamiljerna Synneuridae, Canthyloscelidae och Scatopsidae

HUGO ANDERSSON

Andersson, H.: De svenska arterna av familjerna Synneuridae, Canthyloscelidae och Scatopsidae. [The Swedish species of the families Synneuridae, Canthyloscelidae and Scatopsidae (Diptera).]. – Ent. Tidskr. 103: 5–11. Lund, Sweden 1982. ISSN 0013-886x.

The distribution of the Swedish species of Synneuridae (1 species), Canthyloscelidae (1 species) and Scatopsidae (37 species) is given, based on published records and on material in the Entomological Museum, Lund and the author's collection. The species *Synneuron annulipes* Lundstr., *Ectaetia lignicola* Edw., *Ectaetia platyscelis* Lw., *Anapausis soluta* Lw., *Anapausis talpae* Verr., *Swammerdamella genypodis* Cook, *Swammerdamella pediculata* Duda, *Rhexoza subnitens* Verr., *Ferneiella brevifurca* End. are new to Sweden. Brief notes on the living-sites of the species are presented.

H. Andersson, Swedish Mus. Nat. Hist., c/o Dept. of Zoology, Helgonavägen 3, S-223 62 Lund, Sweden.

SYNNEURIDAE Enderlein, 1936

Den första arten av denna familj, *Synneuron annulipes*, beskrevs av Lundström från Finland år 1910. Den fördes då till underfamiljen Scatopsinae av familjen Bibionidae. Först på 1920-talet började Scatopsidae behandlas som en egen familj skild från Bibionidae. De två familjerna har vissa yttre likheter i antennernas byggnad och vingribbsystemets utseende men skillnaderna är djupgående bl a är hangenitalierna av helt olika typ och även i larvernas byggnad föreligger stora skillnader. De förs numera till olika huvudgrupper, Psychodomorpha resp. Bibionomorpha. 1936 bröt Enderlein ut Corynoscelidae (=Canthyloscelidae) ur Scatopsidae och uppställde Synneurinae som en underfamilj av denna. Underfamiljen upphöjdes 1951 till familj och har under senare årtionden uppmärksammats i fylogenetiskt och djurgeografiskt sammanhang, bl a av Hennig 1960. Familjen omfattar ytterligare en *Synneuron*-art i norra Nordamerika och ett annat monotypiskt släkte (släkte med en art) i Californien (Hutson 1977).

1. *Synneuron annulipes* Lundström, 1910

Sverige: Ly, Ammarnäs, Kaisets sydsluttning, 500 m ö h, 1.7.71, 1 ♀, 19.6.74, 1 ♀; 600 m ö h, 5.7.71, 1 ♂, JOJS; 17.6.74, 1 ♀, AOÖS. Ammarnäs, Valles sydsluttning, 26.6.71, 1 ♂, AOÖS. – To, Abisko Naturvetenskapliga station, 18.7.75, kl 12–14, 1 ♂, 7–14.7.75, kl 14–16, 3 ♂, DOSS; 12–19.7.76, 1 ♂, MÜKS. – Ny för Sverige.

Arten är känd från Finland och Moskva-trakten i Sovjetunionen.

Exemplaren i Ammarnäs är tagna i flygfällor i ängsbjörkskog och de från Abisko i ljusfällor.

CANTHYLOSCELIDAE Rhodendorf, 1951
Syn.: Corynoscelidae Enderlein, 1912; Hyperoscelidae Hardy & Nagatomi, 1960.

Den första arten av denna familj beskrevs redan av Boheman 1858 som *Corynoscelis eximia*. Beträffande familjens tidigare öden se ovan under Synneuridae och Hutson 1977. Familjen består av två släkten, *Hyperoscelis* Hardy & Nagatomi, 1960, med två arter, och *Cathyloscelis* Edwards, 1922, som har ett undersläkte med två arter i sydliga Sydamerika (Argentina och Chile) och ett undersläkte med fyra arter på Nya Zealand.

1. *Hyperoscelis eximia* (Boheman, 1858)

Sverige: Ly, Tärna, Laxfjället, 15–18.7. 1856, 2

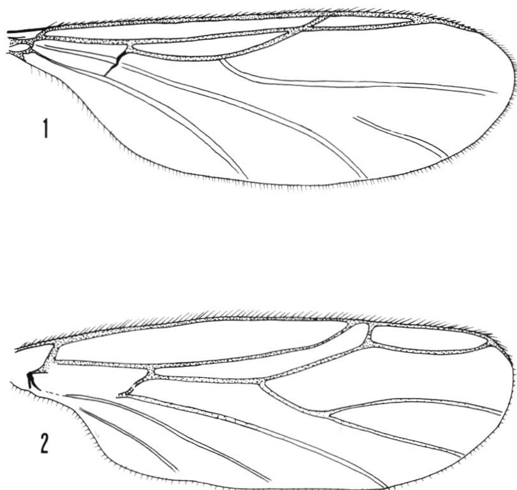


Fig. 1–2. – 1. Vinge av *Synneuron annulipes* Lundström. – 2. Vinge av *Hyperoscelis eximia* Boheman.

Wings of 1. *Synneuron annulipes* Lundstr. and 2. *Hyperoscelis eximia* Boh.

♂ 1 ♀, A. E. Holmgren (Boheman 1858; Wahlgren 1919).

Arten är även känd från Finland, Tjeckoslovakien, Sovjetunionen och Japan.

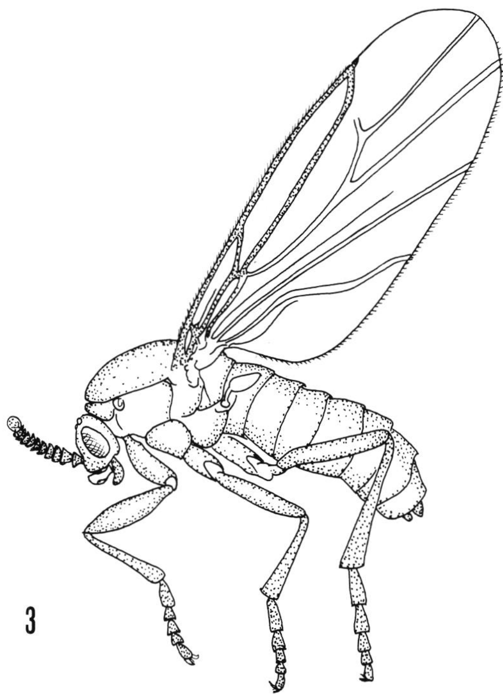


Fig. 3. *Scatopse notata* Linnaeus, hona.

Scatopse notata L., female.

[*Hyperoscelis veternosa* Mamaev & Krivosheina, 1969. – Finland, Rumänien, Ukraina.]

SCATOPSIDAE Newman, 1834, dyngmyggor

Kunskapen om de svenska dyngmyggorna är fortfarande mycket ofullständig. Senaste sammanfattande arbete (Wahlgren 1919) behandlade 10 arter och byggde huvudsakligen på Zetterstedts uppgifter från 1850 och 1860. Endast få data hade därefter tillkommit, när den amerikanske specialisten Cook påbörjade sina revisioner av världsfaunan, vilka även resulterade i en serie publikationer om den palaearktiska faunan (Cook 1955 ff resp. 1969 ff). Cook hade vid detta arbete till sitt förfogande material från Entomologiska museet i Lund liksom författarens dåvarande samling. Cook kunde redovisa tolv för Sverige nya arter: *Rhegmoclemina edwardsi* Coll., *R. freyi* Cook, *R. verralli* Edw., *Parascatopse litorea* Edw., *Swammerdamella acuta* Cook, *S. adercotris* Cook, *Colobostema nigripenne* Meig., *Holoplagia transversalis* Loew, *Reichertella nigra* Meig., *Ferneiella incompleta* Verr., *Apiloscatopse flavocincta* Duda och *A. picea* Meig. Andersson och Danielsson (1980) rapporterade nio arter från Öl, Halltorps hage, varav *Coboldia fuscipes* Meig. och *Rhegmoclema collini* Cook var nya för Sverige. Nedan redovisas ytterligare åtta för Sverige nya arter.

Kännedomen om scatopsidernas utbredning är fortfarande mycket fragmentarisk. Bäst kända områden inom den palaearktiska regionen är faktiskt Finland och Sverige samt Central- och Västeuropa.

Det stora flertalet av de nu aktuella arterna är kända från olika delar av Europa, i de flesta fall Central- och Västeuropa, ofta även Finland. Några har en så vitt man nu vet, mer inskränkt utbredning: Sverige eller Finland eller Sverige och Finland eller Norden och de Brittiska öarna. Denna utbredningstyp är dock troligen endast en skenbild beroende på bristande kunskap.

Fyra av arterna förekommer även i Nordamerika. Av dessa har *Arthria analis* Kirby, *Rhegmoclemina vaginata* Lundstr. och *Scatopse lapponica* Duda en utpräglat nordlig förekomst i Norden. *A. analis* förekommer också i Sibirien

och *S. lapponica* är tagen i Ural. *Rhegmoclema edwardsi* Coll. har däremot en vidare utbredning i Sverige och i Europa.

Slutligen förekommer två kosmopoliter med spridd förekomst även på södra halvklotet, nämligen *Scatopse notata* L. och *Coboldia fuscipes* Meig. vilka tydligen är kulturgynnade och uppträder även inomhus, särskilt i anslutning till djurstallar.

Aspistinae Duda, 1928

1. *Arthria anilis* Kirby, 1837
Syn.: *Aspistes borealis* Loew, 1847.

Sverige: Ly (Andersson 1962). – Jä, Undersåker, 9.7.32, 6 ♂, RDNS. – Lu, Messaure, 1968–69, 1 ♀, MÜKS.

Norge: NTi (Zetterstedt 1850). – Nsi, Mo i Rana, 25–26.6.56, 1 ♂ 1 ♀, ANHS.

Arten är känd från Kola-halvön och är vitt spridd i norra Nordamerika från Alaska till Labrador, samt i Colorado, New Mexico och Texas (Cook 1965).

Mina fynd är från örtrik gräsmark och från fjordstrand med *Carex* och *Scirpus*.

2. *Aspistes berolinensis* Meigen, 1818

Sverige: Sk, Go (Wahlgren 1919); Sk, Ha (Ardö 1957). – Sk, Åhus, 7.1917, 1 ex, WGRS; Sandhammaren, 10.6.70, 1 ex. ANHS; Löderup, 21.7.50, 6 ex, TJBS; Ystad, 20.8.09, 1 ex, AMMS.

Danmark, Norge, Finland; Europa.

Huvudsakligen bunden till havsstränder.

[*Aspistes freyi* Cook, 1965. – Finland (Cook 1965)]

Ectaetiinae Cook, 1963

3. *Ectaetia lignicola* Edwards, 1925

Sverige: Sk, Lund, 19.6.75, 1 ♀, i ihåligt träd, ANHS. Ny för Sverige.

Känd från Storbritannien.

4. *Ectaetia platyscelis* (Loew, 1869)

Sverige: Ha, Enslöv, Årnilt, 25.6.74, 1 ♀, ANHS. Ny för Sverige.

De exemplar, 1 ♂, 1 ♀, från Danmark, som Zetterstedt (1850) omnämnt under namnet *Scatopse clavipes* Loew tillhör *E. platyscelis*.

Central- och Västeuropa.

Psectrosciarinae Cook, 1963

5. *Anapausis inermis* (Ruthe, 1831)

Sverige: Sk, Rövarekulan, 28.7.81, 19 ♂, ANHS.

Wahlgrens (1919) uppgift om arten hänför sig troligtvis till *A. soluta* Lw.

Tyskland, Polen, Tjeckoslovakien.

Mina exemplar är tagna på fuktäng i blommor av *Circium oleraceum* och *Angelica silvestris*.

6. *Anapausis nigripes* (Zetterstedt, 1860)
Syn.: *Aspistes nigripes* Zetterstedt, 1860; *Anapausis palustris* (Edwards, 1925).

Sverige: Ha, Östra Karup (Zetterstedt 1860, Andersson 1978).

Central- och Västeuropa.

7. *Anapausis rectinervis* Duda, 1928

Sverige: Utan lokal (Duda 1928). – Sk, Ystad, 16.6.09, 3 ♀, AMMS; Skäralid, Ringsjönäset, Räften, norr Krankesjön, Stensoffa, 19.5–16.6, 5 ♂ 2 ♀, ANHS. – Ha, Enslöv, Årnilt, 21.6.71, 1 ♂, ANHS. – Dr, Rättvik, Glisstjärn, 19.5.78, 1 ♂, TJTS. – Nb, S. Sunderbyn, 2.7.72, 1 ♂ 1 ♀, ANHS.

Finland, Tyskland (Cook 1965); Danmark (Coll. Zetterstedt).

På fuktigare lokaler med rik vegetation, såsom vid dammar, sjö- och älvstränder.

8. *Anapausis soluta* (Loew, 1846)

Sverige: Sk, Lund, 18.7.72, 1 ♂ 5 ♀, ANHS; Stensoffa, 2.6.68, 1 ♀, ANHS; Gulastorp, SO Hässleholm, 21.7.81, 1 ♂, ANHS. – Up, Stockholm, Experimentalfältet, 23.7.11, 4 ♂, WGRS. Ny för Sverige.

Det är sannolikt de senare exemplaren, som Wahlgren (1919) omnämnt under namnet *Scatopse inermis* Ruthe. Zetterstedts uppgift om *soluta* Lw från Danmark hänför sig till föregående art.

Syd-, Väst- och Centraleuropa.

På örtrik ängsmark och i kärr.

9. *Anapausis talpae* (Verrall, 1912)

Sverige: Sk, Lund, 6.9.58, 1 ♂, 11.6.61, 1 ♂ 1 ♀, ANHS. Ny för Sverige.

Central- och Västeuropa.

Mina exemplar är tagna vid dammar (f d lertag) med rik vegetation.

Scatopsinae Newman, 1834

Rhegmoclematini Cook, 1963

10. *Rhegmoclema collini* Cook, 1969

Sverige: Öl, Halltorp (Andersson & Danielsson 1980). – Sk, Kullaberg, 18.7.68, 7 ♂ 5 ♀, 24.7.68, 1 ♀, 22.7.78, 1 ♂, 31.7.79, 2 ♂ 4 ♀, ANHS. – Ha, Enslöv, Årnilt, 16.7.56, 1 ♂, 8.7.74, 1 ♂, ANHS; Enslöv, Öja, 26.7.56, 4 ♂, ANHS; Enslöv, Lillegård, Lyckan, 19.7.56, 1 ♂, ANHS. – Sm, 7 km V Lenhovda, 25.7.77, 1 ♂, DAYS.

Känd från England och Scotland (Cook 1969).

Tagen på vegetationen i kärr och kring gölar.

11. *Rhegmoclema edwardsi* (Collin, 1954)

Sverige: Sk (Cook 1969); Öl, Halltorp (Andersson & Danielsson 1980). – Sk, Kullaberg, Lund, Stensoffa och Skogshejdan, 2.6–11.7, 25 ♂ 7 ♀, ANHS. – Ha, Enslöv, Årnilt och Öja, 11.6–26.7, 51 ♂ 7 ♀, ANHS. – Sm, Trummen, 26.6.69, 6 ♂ 4 ♀, ANHS. – Dr, Säter, Säterdalen, 30.6.35, 1 ♀, TJBS. – Nb, Råneå, Högsön, 1–10.7, 35 ♂ 4 ♀, ANHS; S. Sunderbyn, 5.7.72, 5 ♂ 1 ♀, ANHS; Pajala, 29.7.55, 1 ♂ 2 ♀, ANHS; Pajala, Jupukka, 28.7.55, 2 ♂ 1 ♀, ANHS; Pajala, Palokorva, 1 ♀, ADRS-ADSS-BSVS-DARS. – Ly, Sorsele, Siksele, 6.7.61, 1 ♀, ANHS.

Finland. – Europa, Canada, NÖ USA (Cook, 1969).

Ofta i stort antal på sjöstränder, i kärr och vitmyrar med *Carex, Eriophorum, Equisetum* etc.

12. *Rhegmoclema freyi* Cook, 1969

Sverige: Sk, Lund, Pålsjö, 11.6.61, 1 ♀, ANHS, holotypexemplaret (Cook 1969).

Finland (Cook 1969).

Tagen i damm (f d lertag) med rik vegetation.

13. *Rhegmoclema halteratum* (Meigen, 1838)

Sverige: Ås (Zetterstedt 1850); Vr (Cook 1969). – Sk, Osby, Osbysjön, 11.6.69, 1 ♀, ANHS. – Ha, Enslöv, Årnilt, 7.8.74, 1 ♀, ANHS. – Bl, Tjärö, 2.7.67, 1 ♀, ANHS. – Nb, Råneå, Högsön, 1.7.72, 14 ♂ 1 ♀, ANHS; Kengis, Utmuotkan, 29.5.55, 4 ♂ 2 ♀, ANHS; Pajala, 27–31.7.55, 74 ♂ 14 ♀, ANHS. – To, Vittangi, 19.7.55, 9 ♂ 10 ♀, ANHS.

Norge: Fn, Lakselv, 5.7.56, 1 ♀, ANHS.

Finland. Central- och Västeuropa.

På myrmarker, även odlade, och längs älvstränder. En i norr rikligt förekommande art.

14. *Rhegmoclema verralli* (Edwards, 1934)

Sverige: Sk (Cook 1969); Öl, Halltorp (Andersson & Danielsson 1980). – Sk, Arlöv, Brösarp, Bökeberg, Ellestadsjön, Flackarp, Krankesjön, Kulturens Östarp, Kåseberga, Kullaberg, Lomma, Lund, Ringsjön, Skanör, Skogshejdan, Stensoffa, Övedskloster, 2.6–4.10, 176 ♂ 97 ♀, ANHS, NYHS, PIPS. – Bl, Tjärö, 2.7.67, 1 ♂, ANHS.

Norge: Thynäs, 3 ♂ 2 ♀, coll. Zetterstedt, av Zetterstedt (1850) publicerade som *halteratum* Meig.

Finland. Central- och Västeuropa.

En i Skåne vanlig art som ofta uppträder talrikt på stränderna av sjöar, dammar och åar samt i blöt lövskog och på havsstrandängar.

15. *Rhegmoclemina vaginata* (Lundström, 1910)

Sverige: Lu (Duda 1928). – Nb, S. Sunderbyn, 4–5.7.72, 10 ♂ 4 ♀, ANHS; Råneå, Högsön, 10.7.75, 1 ♂ 1 ♀, 28.6.63, 1 ♀, ANHS. – To, Maunu, 24.7.55, 1 ♂, ANHS.

Norge: Fn, Lakselv, 5.7.56, 6 ♂ 17 ♀, ANHS.

Finland, USA, British Colombia (Cook 1969).

På myrmarker av vitmyrtyp och i *Carex*-kärr.

16. *Parascatopse litorea* (Edwards, 1925)

Sverige: Sk, Kullaberg, 14.6.57, 1 ♂; Mölle, 15.8.57, 1 ♀ (Cook 1969). – Bo, Rossö, Elgö, 27.7.1980, 1 ♂, ANHS.

Känd från England och Scotland.

Mina fynd är från strandäng vid Mölle och Rossö (*Juncus gerardi*) och från äng (f d åker) uppe på Kullaberg.

Swammerdamellini Cook, 1963

17. *Swammerdamella acuta* Cook, 1956

Sverige: Nb (Cook 1956). – Sk, Klostersågen, 26.5.73, 1 ♂, ANHS.
Finland, Scotland (Cook 1972).

18. *Swammerdamella adercotris* Cook, 1972

Sverige: Nb, Pajala (Cook 1972). – Ha, Enslöv, Årnilt, 16.8.71, 2 ♂ 2 ♀, ANHS.
Endast känd från Sverige.

19. *Swammerdamella brevicornis* (Meigen, 1830)

Sverige: Sk, Öl (Wahlgren 1919); Sk, Ha (Ardö 1957); Sk, Bo (Cook 1972); Öl, Halltorp (Andersson & Danielsson 1980). – Sk, Arlöv, Dalby, Flackarp, Krankesjön, Kullaberg, Lomma, Lund, Vombsjön och Åkarp, 25.5–4.10, 53 ♂ 60 ♀, ANHS; Falsterbo, Nabben, 7.8.53, 1 ex, ADSS; Råå, 19.7.21, 1 ex, RDNS; Vitemölla, 26.6.48, 1 ex, TJBS; Ystad, 12.7.08, 1 ex, AMMS. – Ha, Enslöv, Årnilt, 27.6.74, 1 ex, ANHS.
Finland. – Europa.
Vanlig på olika öppna marker, ängar, torrängar, betesvallar, dyner, etc. Uppträder ofta i blommor av umbellater.

20. *Swammerdamella genypodis* Cook, 1972

Sverige: Ha, Enslöv, Årnilt, 21.6.71, 2 ♂ 1 ♀, ANHS. Ny för Sverige.
Endast känd från Finland (Cook 1972).
Tagen vid håvning runt *Formica polyctena*-stack.

21. *Swammerdamella pediculata* Duda, 1928

Sverige: Sk, Kullaberg, 19.6.73, 1 ♀, ANHS. – Ha, Enslöv, Årnilt, 27.6.75, 1 ♂, ANHS. Ny för Sverige.
Endast känd från Tyskland, Västfalen (Cook 1972).
Tagen inomhus och vid håvning runt *Formica*-stackar.

22. *Coboldia fuscipes* (Meigen, 1830)

Sverige: Öl, Halltorp (Andersson & Danielsson 1980). – Sk, Dalby, Kullaberg, Linnebjär, Lund, Stensoffa, Vitemölla och Åkarp, 28.2–28.9, 39 ♂ 40 ♀, ANHS, NYHS, TJBS. – Ha, Enslöv, Årnilt, 6 ♂ 17 ♀, ANHS; Snöstorp, 5.7.55, 1 ♀, ANHS. – Sm, Trummen, 26.6.69, 1 ♀, ANHS. – Nä, Örebro, Adolfsberg, 21.7.41, 2 ♂ 1 ♀, 13.8.41, 1 ♀, NYHS.-Nb, Råneå, Högsön, 1.7.72, 1 ♀, 8.9.65, 1 ♀, ANHS.
Finland. – Kosmopolit.
Vanlig på skuggiga lokaler, även inomhus. I Lund vanlig på ihåliga, svampangripna eller savande träd och talrik på ruttnande exemplar av tickan *Polyporus squamosus*.

23. *Rhexoza subnitens* (Verrall, 1886)

Sverige: Nb, Råneå, Högsön, 28.6.63, 2 ♀ på fuktäng, ANHS. Ny för Sverige.
Finland, Tyskland, Nederländerna, England (Cook 1972).

Scatopsini Newman, 1834

24. *Colobostema nigripenne* (Meigen, 1830)

Sverige: Sk, Vånga Nytorp (Cook 1974); Öl, Halltorp (Andersson & Danielsson 1980). – Sk, Arkelstorp 11.6.55, 1 ♂, ANHS; Klagshamnsudde, 28.5.81, 1 ♀, ANHS. – Ha, Enslöv, Årnilt, 16.5–8.8, 3 ♂ 2 ♀, ANHS.
Finland. – Europa, Nordafrika.
Tagen vid slaghåvning i löv- och blandskog samt i närheten av *Formica*-stackar.

25. *Colobostema triste* (Zetterstedt, 1850)

Sverige: Öl (Zetterstedt 1850); Sk, Lund, Lomma, Åsljunga (Cook 1974); Öl, Halltorp (Andersson & Danielsson 1980). – Sk, Ellagård norr Krankesjön, 19.5.68, 1 ♀, ANHS; Kullaberg, 1.8.79, 1 ♂, ANHS. – Ha, Enslöv, Årnilt, 30.7.57, 1 ♂, ANHS.
Finland. Central- och Västeuropa.

26. *Holoplagia albitarsis* (Zetterstedt, 1850)

Sverige: Sk, Öl, Go (Wahlgren 1919); Öl, Halltorp (Andersson & Danielsson 1980). – Sk, Ringsjönäset, 16.5.65, 2 ♀, ANHS; Rövarekulan, 12.7.69, 1 ♀, ANHS. – Ha, Enslöv, Årnilt, 9.6–16.8, 9 ♂ 6 ♀, ANHS.
Finland. Central- och Västeuropa.

[*Holoplagia bullata* (Edwards, 1925). – Finland (Cook 1974).]

27. *Holoplagia transversalis* (Loew, 1846)

Sverige: Nä (Cook 1974). – Sk, Kullaberg, 17.7.78, 6 ♂ 4 ♀, ANHS. – Ha, Enslöv, Årnilt, 9.6–23.7, 6♂ 2 ♀, ANHS.

Danmark, Finland. Central- och Västeuropa.

Materialet från Halland är insamlat vid sex tillfällen, alla gångerna genom slaghåvning runt stackar av *Formica rufa* och *F. polyctena*. På Kullaberg sprang arten talrikt omkring på en stubbe bland svärmande *Lasius fuliginosus* utan att myrorna intresserade sig för dem.

28. *Scatopse lapponica* Duda, 1928

Sverige: Lu, Gällivare (Duda 1928); To, Abisko (Cook 1956); Nb, Pajala och Luleå (Cook 1974). – Ha, Enslöv, Årnilt, 1966, 1 ♀, ANHS. – Nb, Nederluleå, Smedsbyn, 2.7.63, 1 ♂, ANHS. – Lu, Messaure, 1968–69, 1 ♂, MÜKS; Gällivare, 14.7.55, 1 ♂ 1 ♀, ANHS. – To, Övre Soppero, 20.7.55, 1 ♀, ANHS; Maunu, 24.7.55, 5 ♀, ANHS.

Norge: Fn, Lakselv, 2.7.56, 2 ♂, ANHS.

Finland, Ural, Canada.

Tagen både i ladugård och i det fria på blommande kärrängar och på betad sandig gräsmark.

29. *Scatopse notata* (Linnaeus, 1758)

Sverige: Sk-Lpl (Wahlgren 1919); Ha (Ardö 1957); Lu (Poppius et al. 1917). – Sk, Hallands Väderö, Hälsingborg, Lomma, Lund, Malmö, Vånga Nytorp och Ystad, 86 ex, AMMS, ANHS, CEYS, LTHS, NYHS, RDNS, WGRS. – Ha, Enslöv, Årnilt, 23 ex, ANHS; Snöstorp, Hult, 7 ex, ANHS. – Sm, Gårdsbyn, Gasslunda, 1 ex, BDNS. – Öl, Mörbylånga, 1 ex, NIJS; Karlevi, 1 ♂, WGRS. – GS, 2 ex, JNSS. – Sö, Strängnäs, 1 ex, SHQS. – Up, Stockholm, 1 ♂, WGRS. – Vr, 2 ex, BNGS. – Dr, Hellsjön, 1 ex, OTTS; Rättvik, 3 ex, TJTS; Rättvik, Bjurberg, 1 ♀, TJTS. – Jä, Åre, 1 ♂, RDNS. – Ån, Junsele, Hällby, 1 ex, ANHS; Härnösand, 4 ex, WGRS. – To, Vittangi, 1 ♀, ANHS. Fångstdata 7.1–10.11.

Norge: Tr, Gratangen, 29.6.56, 1 ♀, ANHS,

Danmark. Finland. – Kosmopolit.

Utvecklas i gödsel och ruttnande substrat. Förekommer gärna i gödselhus och djurstallar. Vanlig i fågelberg och i förorenade djurbon.

30. *Reichertella geniculata* (Zetterstedt, 1850)

Sverige: Sk, Ha (Ardö 1957; Cook 1974); Öl, Halltorp (Andersson & Danielsson 1980). – Sk, Lomma, 6.8.59, 1 ♂ 1 ♀, 25.7.57, 1 ♀, ANHS; Bjärred, 17.7.64, 2 ♂, ANHS; Ivön, 9.8.66, 2 ♂, ANHS; Lund, 15.7.72, 4 ♂, 30.7.72, 1 ♂, ANHS; Mölle, 13.7.67, 1 ♂, 18.7.68, 2 ♂ 1 ♀, ANHS.

Danmark, Norge, Finland. – Europa.

Gärna på havsstränder men även i inlandet i blommor på ängsmark.

31. *Reichertella nigra* (Meigen, 1804)

Sverige: Sk (Cook 1974). – Sk, Falsterbo, Gislöv, Lerberget, Lomma, 16 ex, ADSS, ANHS, BSVS. Fångstdata 17.6–28.9.

Danmark. – Europa.

Det svenska materialet är taget på havsstränder på dyner och strandhedar.

32. *Ferneiella brevifurca* (Enderlein, 1912)

Sverige: Sk, Osby, Osbysjön, 11.6.69, 2 ♂ på sjösandstrand, ANHS. Ny för Sverige.

Tidigare känd från Polen (Stettin) och Tyskland (Berlin).

33. *Ferneiella incompleta* (Verrall, 1886)

Sverige: Sk (Cook 1974). – Sk, Krankesjön, 19.5.68, 1 ♀, 13.6.71, 1 ♀, ANHS; Åsljunga, 5.6.60, 1 ♂ 3 ♀, ANHS. – Nb, Råneå, Högsön, 28.6.63, 1 ♀, ANHS.

Finland. Central- och Västeuropa.

34. *Apiloscatopse flavicollis* (Meigen, 1818)

Sverige: Sk, Öl (Wahlgren 1919). – Sk, Hälsingborg, 8.1920, 2 ♂, RDNS; Skäralid, 20.9.31, 1 ♀, RDNS; Stenshuvud, 5.9.59, 1 ♂ 1 ♀, ANHS; Åsljunga, 10.9.61, 2 ♀, ANHS; Rövarekulan, 30.9.81, 1 ♀, ANHS; Linnebjär, 28.9.68, 1 ♀, ANHS; norr Krankesjön, 1.10.78, 2 ♀, ANHS; Stensoffa, 27.9.81, 1 ♀, ANHS.

Danmark, Finland. Väst- och Centraleuropa.

En höstart, som lever i lövskogs- och buskmark och som gärna påträffas i bladluskolonier, ofta tillsammans med *A. scutellata* Lw.

35. *Apiloscatopse flavocincta* (Duda, 1928)

Sverige: Sk, To (Cook 1956, 1974). – Sk, Hälsingborg, 8.1920, 1 ♂, RDNS; Åsljunga, 10.9.61,

2 ex, ANHS. – Dr, Leksand, Tellberg, 27.7.73, 1 ♀, TJTS. – Nb, Kengis, Utmoutkan, 30.7.55, 1 ♀, ANHS.

Finland. Central- och Västeuropa.

36. *Apiloscatopse picea* (Meigen, 1818)

Sverige: Sk, Ystad, 13.9.06, 1 ♀, AMMS (Cook 1974).

Central och Västeuropa.

37. *Apiloscatopse scutellata* (Loew, 1846)

Sverige: Sk (Wahlgren 1919). – Sk, Stenshuvud, 5.9.59, 11 ♂ 7 ♀, ANHS; Rövarekulan, 1.9.74, 1 ♂, 30.9.80, 2 ♀, ANHS; Åsljunga, 10.9.61, 4 ♂ 4 ♀, ANHS; Linnebjär, 18.9.77, 1 ♀, ANHS; norr Krankesjön, 1.9.74, 1 ♂, ANHS; Stensoffa, 20.9.80, 4 ♀, 27.9.81, 12 ♂ 28 ♀, ANHS; Silvåkragården, 5.10.80, 1 ♀, ANHS; Övedskloster 20.9.62, 4 ♂, ANHS.

Danmark. – Europa.

I lövskog och bäckraviner. En höstart, som uppträder tillsammans med *A. flavicollis* Meig., ofta i stora mängder i bladluskolonier.

Jag vill framföra ett hjärtligt tack till alla dem, som ställt diptermaterial till mitt förfogande, i detta fall främst Göran Andersson och Jan Jonasson, Göteborg, Karl Müller, Umeå och Tord Tjeder, Rättvik.

Insamlare

ADRS	Kjell Ander
ADSS	Paul Ardö
AMMS	I. Ammitzböll
AOÖS	Göran Andersson
ANHS	Hugo Andersson
BDNS	J. A. Z. Brudin
BNGS	Simon Bengtsson
BSVS	Sven Berdén
CEYS	Yngve Cederholm
DARS	Richard Dahl
DAYS	Roy Danielsson
DOSS	Per Douwes
JOJS	Jan Jonasson
JNSS	Anton Jansson
LTHS	Carl Lindroth
MÜKS	Karl Müller
NIJS	J. Nilsson
NYHS	Tord Nyholm
OTTS	Axel Ottander
PIPS	Per I. Persson
RDNS	Oscar Ringdahl
SHQS	Herman Svenonius
TJBS	Bo Tjeder
TJTS	Tord Tjeder
WGRS	Einar Wahlgren

Litteratur

Andersson, H. 1962. Sällsynta eller för Sverige nya tvåvingar (Diptera). – Opusc. ent. 27: 62–64.

Andersson, H. 1978. Revision of the Scatopsidae (Diptera) in Zetterstedt's collection, with lectotype designations. – Ent. scand. 9: 235–236.

Andersson, H. & Danielsson, R. 1980. Halltorps hage. Entomologisk inventering samt förslag till skötselåtgärder. – Naturvårdsverket Rapport snv pm 1371: 1–99.

Ardö, P. 1957. Studies in the marine shore dune ecosystem with special reference to the Dipterous fauna. – Opusc. ent. Suppl. 14: 1–255.

Boheman, C. H. 1858. Bidrag till Lapplands Dipter-fauna. – Öfvers. K. Vet.-Akad. Förh. 1858. P. 55–57, tab. II.

Cook, E. F. 1955. A contribution towards a monograph of the family Scatopsidae (Diptera), I–II. – Ann. ent. Soc. Am. 48: 240–251, 351–364.

Cook, E. F. 1956. Dito, III–VI. – Ibid. 49: 1–12, 15–29, 325–332, 593–611.

Cook, E. F. 1958. Dito, VII. – Ibid. 51: 587–595.

Cook, E. F. 1965. Dito, VIII–IX. – Ibid. 58: 7–18, 713–721.

Cook, E. F. 1969. A synopsis of the Scatopsidae of the Palaearctic. I. Rhegmoclematini. – J. nat. Hist. 3: 393–407.

Cook, E. F. 1972. Dito, II. Swammerdamellini. – Ibid. 6: 625–634.

Cook, E. F. 1974. Dito, III. The Scatopsini. – Ibid. 8: 61–100.

Duda, O. 1928. 5. Scatopsidae. *In*: Lindner, E.: Die Fliegen der palaearktischen Region. II: 1: 1–62.

Enderlein, G. 1936. Zweiflügler, Diptera. – Tierwelt Mitteleuropas VI:2: 1–259.

Hennig, W. 1960. Die Dipterenfauna von Neuseeland als systematisches und tiergeographisches Problem. – Beitr. z. Ent. 10: 221–329.

Hutson, A. M. 1977. A revision of the families Synneuridae and Canthyloscelidae (Diptera). – Bull Brit. Mus. (N. H.) Ent. 35:3: 65–100.

Lundström, C. 1910. Beiträge zur Kenntnis der Dipteren Finlands V. Bibionidae. – Acta Soc. pro Fauna Flora Fenn. 33:1: 4–15, pl. 1.

Poppius, B., Lundström, C. & Frey, R. 1916. Dipteren aus dem Sarekgebiet – Naturv. Unters. des Sarekgebirges in Schwedisch-Lappland. IV:6: 665–696. – Stockholm.

Wahlgren, E. 1919. Tvåvingar, Diptera Orthorapha, Nemocera, Fam. 10–11. – Svensk insektsfauna. XI:1:1: 69–140.

Zetterstedt, J. W. 1850. Diptera Scandinaviae. 9: 3367–3710. – Lundae.

Zetterstedt, J. W. 1860. Ibid. 14: 6191–6609.